

**ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ, BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR YÜKSEKOKULU
(BESYO) ÖĞRENCİLERİNDEN, LİSANSI OLAN VE OLMAYAN
ÖĞRENCİLERİN AKADEMİK BAŞARILARININ KARŞILAŞTIRILMASI
COMPARISON OF AKADEMİK SUCCESS BETWEEN THE LICENCED OR NON-
LICENCED STUDENTS OF ATATÜRK UNIVERSITY, PHYSICAL EDUCATION
AND SPORTS DEPARTMENT**

¹Ahmet ŞİRİNKAN ²Seher ŞİRİNKAN ¹Murat KALDIRIMCI ¹Erkan ÇALIŞKAN
¹Dursun KATKAT

ÖZET

Bu araştırmada Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu (BESYO) öğrencilerinin ders dışı serbest zamanlarında bir spor kulübünde sportif faaliyet göstermelerinin lisans eğitimlerine etkisi araştırılmıştır. Araştırmada lisanslı öğrencilerle diğer lisansı olmayan öğrencilerin akademik başarıları karşılaştırılmıştır.

Araştırmanın evrenini BESYO öğrencilerinden 165 erkek ve 35 kız olmak üzere 200 öğrenci oluşturmuştur. Bu öğrencilerden 80 lisanslı öğrenciyle 73 lisansı olmayan toplam 153 öğrencinin okuldaki lisans derslerindeki akademik başarıları karşılaştırılmıştır.

Erzurum "Atatürk Üniversitesi BESYO öğrencilerinden lisanslı olan ve olmayan öğrencilerin akademik başarılarının karşılaştırılması " konulu çalışmamızda şu sonuçlar ortaya çıkmıştır:

Lisanslı öğrencilerle lisanslı olmayan öğrencilerin akademik başarıları arasında anlamlı bir fark görülmemiştir. Bazı lisanslı sporcuların milli takım düzeyinde olmaları, müsabakaların fazlalığı, çalışmaların daha yoğun olması, lisans derslerinde başarısızlığa yol açmıştır. Bu da bazı lisanslı öğrencilerin başarısını düşürdüğü görülmüştür.

Anahtar kelimeler: Sporcu, lisanslı, akademik başarı.

ABSTRACT

In this study, the effect for performing sportive activities in a sport clup of the BESYO students in their outdoor times to their licenced education has been searched. In the study the academic success between the licenced and non-licenced students has been compared.

This study included 165 male and 35 famale students from BESYO. Of these 200 students, the academic success of 153, 80 licanced and 73 non-licanced was compared.

As a result of study we found that although there wasn't a meaningful differance in respect of academic success between the licenced aud non-licenced students of BESYO, there was a meaningful relationship. Since the students of licenced are at the level of the national team, heavy competitions have caused failures in their lessons.

Key words : player, licanced, academic success.

¹Atatürk Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu

²Erzurum Evliya Çelebi İlköğretim Okulu

GİRİŞ

Okullardaki öğretim programlarının dışında da öğrencilerin yapması gereken faaliyetler onların mesleki tecrübelerini yaparak- yaşayarak kazanmalarını sağlayacaktır. Bu amaçla ders dışı faaliyetlere öğrenciler teşvik edildiği zaman mesleki başarıları artacaktır.

Okul ve rekreasyon çok yakın bir ilişki içerisinde. Okul, bir taraftan öğrencilerin, personelin, programlarını ve uygulamalarını rekreasyon kurallarına göre ayarlamak sorumluluğunu taşıırken, diğer taraftan genel eğitim amaçlarını gerçekleştirme sorumluluğunu taşımaktadır.¹

Spor, rekreasyonun en kapsamlı, çeşitli ve ilgi çeken alanlarından birini oluşturmaktadır. Spor ve rekreasyon karşılıklı olarak birbirlerini etkilerler. Spor insanların rekreatif gereksinimlerini karşılamada önemli bir hareket alanı sağlarken, rekreasyon da, sporun toplumsal yaygınlaşmasında ve sportif başarılar elde edilmesinde önemli roller üstlenmiştir.²

Sporu, sadece boş zaman faaliyeti olarak tanımlamak ve algılamak doğru olmaz. Günümüzde spor, ulaştığı nokta itibarıyla ekonomik, sosyal, kültürel, politik ve yarışmaya yönelik haliyle, kitleler üzerinde bıraktığı etki ve yarattığı imkan çok büyüktür. Ancak, spor bu fonksiyonları yanında, insanların, boş zamanlarında da, dinlenme, eğlenme, macera, yarışma, sosyal ilişki, sağlıklı olma ve daha birçok nedenle yaptıkları aktivitelerdir.³

Gençlerin yetişmeleri, kötü alışkanlıklardan korunması ve her yaşta vatandaşların beden ve ruh sağlıklarının geliştirilmesi ve ilgili tedbirlerin alınması ve başarılı sporcuların korunmasında en büyük görev devlete düşmektedir. Devlet her yaşta Türkiye vatandaşlarının beden ve ruh sağlığını geliştirecek tedbirleri alır, sporun kitlelere yayılmasını teşvik eder.⁴

Atatürk, sporu devlet görevleri arasında değerlendirmiş, sporda devletin destek ve yardımlarını esas almıştır. Beden ve ruh sağlığı yerinde erdemli bir Türk neslinin yetişmesini esas alan bu görüş ve anlayış çağdaş esaslara dayanan Türk spor örgütünün doğmasına neden olmuştur.⁵

Ülkemizde aktif spor yapan gençlik, tüm ülkemiz genç nüfusunun ancak üçte birini meydana getirmektedir. Bu nedenle, özellikle gençlerimizin aktif spora katılmaları için devlet politikasının, anayasamızın 58. ve 59. maddelerinin işlevliliğinin artırılması için harekete geçilmelidir.⁶

Gerek ortaöğretimde, gerekse yükseköğretim gençliğinde bu konu daha fazla önem kazanmaktadır. Gençlerin aile kontrolünden biraz daha fazla çıktığı yüksek öğretimde, gençlerin sosyalleşmesi, kötü alışkanlıklardan korunması ve iyi arkadaşlık ilişkileri kurması bakımından bir sportif faaliyette bulunması gerekir. Yüksek öğretime gelen gençlerin fiziksel gelişimleri yavaş yavaş tamamlanırken, bazı etkenlerden dolayı (beslenme, iklim şartları, kalıtım vs.) bu gelişim geri kalmış olabilir. Bunun yanı sıra belli bir aile yaşantısından ayrılmış bir öğrencinin psikolojik olumsuzluklardan kurtulması amacıyla da sportif aktivitelere ihtiyacı vardır. Öğrencilerin gerek serbest zamanlarını daha iyi bir şekilde değerlendirmeleri, gerekse yoğun derslerden biraz uzaklaşmaları, gerekse de yeni sosyal gruplar oluşturmaları açısından sportif faaliyetlere ihtiyacı kaçınılmazdır.⁷

BESYO'da öğrenim gören öğrencilerin ortaöğretim sürecinden itibaren sportif faaliyetlerde bulunmaları onların spor alanında bir mesleğe yönlendirmiştir. Bu öğrencilerin çoğunluğunun elit düzeyde spor yapmaları onlara bir özellik katmaktadır.

Okullarda spor faaliyetlerine katılım, bugünkü şekliyle eğitim ve öğretimi

aksatmaktadır. Üniversitelerde başarılı sporcuların barınma ve beslenme eğitimlerinde destek olacak hiçbir düzenleme bulunmamaktadır. Üniversitelerde mevcut sistem başarılı sporcuların spor yaşamını olumsuz etkilemektedir.⁸

Başarılı öğrenciye burs vermeli, yurt içi ve yurt dışı spor aktivitelerine katılan öğrencilerin öğretimi programlarını uygun şekilde düzenlemeli veya ayrıcalık tanınmalıdır.⁹

Milli takımlar düzeyindeki sporcu öğrencilerim gerek kamplar, gerekse müsabakalar onların derslere devamını zorlaştırmaktadır. Kendi spor alanları dışındaki birçok dersleri, derslerde takip edemedikleri için başarılarında da düşme görülmüştür.

Çalışmamızın konusunu oluşturan yükseköğretim gençliği olan BESYO öğrencilerinin serbest zamanlarındaki sportif faaliyetlerinin okul başarısına nasıl etki ettiğinin ortaya çıkarılması amaçlanmaktadır. BESYO öğrencilerinin milli takımlar düzeyinde ve liglerde faaliyet gösteren kulüplerde, serbest zamanlarında lisanslı olarak sportif faaliyetlerde bulunan öğrencilerin okuldaki derslerine bu faaliyetlerin katkısını araştırmak ihtiyacını hissettik

MATERYAL VE METOD

1. Araştırma, Atatürk Üniversitesi , Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu (BESYO) öğrencilerine anket formu kullanılarak yapılmıştır.

2. Anket araştırmasına Atatürk Üniversitesi, beden eğitimi ve spor yüksekokulunda (BESYO) da okuyan 393 öğrenciden 200'ü katılmıştır. Bu oran olara %50,89'u oluşturmaktadır.

3. Akademik başarılarının karşılaştırılmasında 153 öğrenci değerlendirilmeye alınmış, bu da tüm spor bölümü öğrencileri içerisinde %38,93'ü oluşturmaktadır.

4. Araştırma, Beden Eğitimi ver Spor Öğretmenliği bölümü öğrencilerine

uygulanan sorulardan elde edilen verilerle sınırlıdır.

BULGULAR

Tablo 1 incelendiğinde ankete katılan öğrencilerin %11.50'si 17-19 yaşlarında, %34.50'si 19-21 yaşlarında, %28.00'i 21-23 yaşlarında, %18.00'i 23-25 yaşlarında ve %7.50'sinin de 25 yaşın üstünde olduğu anlaşılmakta olup, öğrencilerin çoğunluğunun %34.50 19-21yaş ve % 28.00 21-23 yaşlarında olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 2'e bakıldığında %82.32'sinin erkek, %17.68'inin kız olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 3'e bakıldığında öğrencilerin %58.00'inin lisanslı olarak bir kulüpte faaliyet gösterdiği, %84'ünün ise herhangi bir kulüpte faaliyette bulunmadığı görülmektedir.

Tablo 4 incelendiğinde lisanslı öğrencilerden %15.32'si haftada 1 antrenman yaparken, %28.83'ü 2 antrenman yapmaktadır. Haftada 3 antrenman yapan öğrencilerin oranı %19.82 iken, 4 antrenman yapanlar %18.92 ile üçüncü sırada yer almışlardır. Haftada 5 ve daha fazla antrenman yapanların oranı %17.12 ile dördüncü grup olarak tespit edilmiştir.

Tablo 5 incelendiğinde lisanslı olarak bir kulüpte faaliyet gösteren ve faaliyet sırasında sakatlanarak faaliyetine ara vermek zorunda kalan (%59.13) öğrencilerin sayısı fazladır. Öğrencilerden %40.87'sinin hiç sakatlık geçirmediği belirlenmiştir.

Tablo 6 incelendiğinde lisanslı öğrencilerden % 10.53'ü derslere yeterince devam edememekten şikayetçidir. Öğrencilerin %14.04'ü derslere hazırlık fırsatı bulamamaktan yakınırken, imtihanlara zamanında girememekten şikayetçi olan öğrenciler %7.89'u oluşturmaktadır. Ankete katılan lisanlı sporcu öğrencilerden %30.70'i yeterince dinlenememekten, %36.84'ü ise sakatlanma korkusundan dolayı tedirgin olduğunu belirtmiştir.

Tablo 7'ye bakıldığında öğrencilerden %29.57'si lisanslı sporcu olmanın "bölüm derslerine yatkınlık" sağladığını, %19.13'ünün "moral rahatlığı" kazandırdığını belirtirken, %18.26'sı uğraştıkları faaliyetin kendilerine zindelik ve sağlık kazandırdığını belirtmiştir. Öğrencilerden %15.65'i ise faaliyetlerin kendilerine sosyal prestij ve olumlu çalışma ortamı sağladığını bildirirken, %17.39'u da lisanslı spor yapmanın çalışma disiplinine olumlu etkisi olduğunu vurgulamıştır.

Tablo 8 incelendiğinde lisanslı sporcu öğrencilerden %86.96'sının lise döneminde de lisanslı olarak bir kulüpte sporcu olduklarını belirtmişlerdir. Öğrencilerden %13.04'ünün ise lise döneminde herhangi bir kulübün sporcusu olmadığı gözlenmiştir.

Tablo 15 incelendiğinde, lisanslı öğrencilerden %48.70'i lisanslı sporculuğunu devam ettireceğini belirtirken, %15.65'ü okul sonrası lisanslı sporculuk yapmayacağını belirtmiştir. Öğrencilerden %35.65'i ise bu konuda kesin karar vermiş değildir.

Tablo 10 incelendiğinde öğrencilerden %11.40'ı iki, üç ve altı yıldan beri lisanslı sporcu olarak faaliyet gösterirken, %8.97'si dört yıldır lisanslı sporcu olduğunu belirtmiştir. Öğrencilerin büyük çoğunluğu ise, %46.49'u altı yıldan daha fazladır lisanslı sporculuk hayatları olduğunu belirtmiştir.

Tablo 11'e bakıldığında lisanslı sporcu olmanın okul başarısına olumlu yönde etkisi var diyen öğrenciler %59.13 iken, okul başarısını olumsuz yönde etkiler diyenler %14.78'i oluşturmaktadır. Başarıya etkisi olmaz diyenler ise %26.09'u meydana getirmektedir.

Tablo 12'deki verilerde lisanslı sporcu öğrencilerden 68 kişisi sportif faaliyetlerin lisans derslerini olumlu yönde etkilediğini belirtirken 17 kişisi olumsuz yönde etkilediğini ifade etmiştir. Öğrencilerden 29 kişisi ise sportif faaliyetlerin lisans derslerine bir etkisinin olmayacağını

belirtmiştir. Veriler X^2 test tekniğiyle analiz edildiğinde S.D. :2 , X^2_H : 2.85 ve anlamlı bir ilişki yoktur.

Tablo 13'deki verilere göre BESYO da eğitim gören 153 kişilik örneklem grubunda lisanslı sporcu öğrenci olarak faaliyet gösteren 80'nin not ortalaması 58.3'tür. Diğer 73 öğrenci ise lisanslı olarak bir spor branşıyla uğraşmamaktadır. Lisanslı sporcu öğrencilerle, lisanssız öğrencilerin akademik başarıları "t" testine göre analiz edildiğinde $t=0.18$, ilişki yoktur.

TARTIŞMA VE SONUÇ

Giriş kısmında belirtildiği üzere bireylerin serbest zamanlarını nasıl değerlendirmeleri, bu süreçte yapılacak sportif faaliyetlerin günlük yaşantıda, eğitim ve öğretim sürecinde, toplumsal hayatta, özellikle spor bölümü öğrencilerinin mesleki başarıda yapacağı katkısı, ders harici yapılan sportif faaliyetlerin lisans derslerindeki başarı açısından anlamlı bir ilişkinin olup olmadığını tespiti amaçlanmıştır.

Bu amaçlara ulaşabilmek için öne sürülen hipotezlerde, lisanslı sporcu olarak öğrenim gören öğrencilerle, lisans derslerinde avantajlı olmaları arasında anlamlı bir ilişki olmadığı düşünülmüş ve bu hipotez bulgularla desteklemiştir. Bu doğrultuda lisanslı olarak spor yapan öğrencilerin akademik başarıları $X= 58.3$ bulunurken lisanssız öğrencilerinin $X= 58.07$ olarak bulunmuştur.

ABD'de sporun öğrenci başarısına etkisi ile ilgili bir araştırmada, öğrenciler 12 dakikalık Cooper testine tabi tutulmuş, koştıkları mesafeyle derslerdeki başarıları karşılaştırılmış. Elde edilen istatistikî değerlere göre daha fazla mesafe koşan öğrencilerin ders not ortalamaları da yüksek çıkmıştır.¹⁰

Anadolu liseleri programları uygulandıktan sonra genel olarak Anadolu liselerinde spor faaliyetlerinin azaldığını görüyoruz. Bu da çok önemli bir eksiklik. Çünkü bizim velilerimiz,

üniversite sınavı mantığından hareketle çocuklarının daha çok üniversite sınavı için çalışmasını, üniversite sınavında başarılı olmasını, çok yüksek puanlar almasını ve kendi istedikleri bölümlere girmesini istiyorlar. Bunun dışında çocuğunun dünya ile ilişkisini kesmesini istiyorlar. Bu çok yanlış bir mantuktur. Çünkü sporla uğraşan öğrenciler hem sporu hem de dersleri başarı ile götürebilir, daha da başarılı olabilir. Bunun çok örnekleri var. Bugün profesörlük yapan geçmişte milli takımın oyunculuğunu yapan ağabeyleri var. Spor, öğrencinin başarısına engel değil, bence başarısını arttıran özelliklerden bir tanesi. Buna öncelikle velilerimizi inandırmamız gerekiyor.¹¹

Sporcu öğrencilerin, sınav dönemlerinde başarılarını etkileyen bir faktörde de kaygı olabilir. Sınavlara iyi hazırlanamama kaygısı başarılarını etkileyebilmektedir.

Beden eğitimi ve spor bölümü öğrencilerinin durumluk kaygı düzeyleri ile başarıları arasındaki ilişkilerde de teorik sınavların, öğrencilerde çeşitli durumluk kaygılar oluşturduğu ve bu kaygıların da öğrencileri başarısızlığa doğru yaklaştığı bilinmektedir. Uygulamalı sınavların ise öğrencilerin kaygı düzeylerini nasıl etkilediği ve etkilemesi halinde bu durumun öğrencilerin başarı durumları ile bağlantısının nasıl olduğu konusundaki araştırmalar oldukça yetersizdir.

Karadeniz Teknik Üniversitesi, Fatih Eğitim Fakültesi, Beden Eğitimi ve Spor Bölümünde yapılan bir çalışmada, uygulamalı sınav sonrası öğrencilerin % 60'ı başarılı, % 40'ı başarısız olmuştur. Cinsiyet farkı gözetmeksizin, durumluk kaygı düzeyi açısından, başarılı olanlar ile başarısız olanlar arasındaki farklılığın araştırılması sonucunda, kaygı düzeyinin başarıyı olumsuz bir şekilde etkilemediği belirlenmiştir.¹²

Çalışmadaki bulgularda, öğrencilerin yaşlarının çoğunlukla 19-21 (% 34.50) ve 21-23(% 28) olduğu bulunmuştur. Bu da

beden eğitimi ve spor bölümlerinde okuyan öğrencilerin yüksek öğretime, ortaöğretimden mezun olduktan 2-3 yıl sonra başlayabildiklerini, sportif faaliyetlerin öğrenci seçme ve yerleştirme sınavlarında başarılarını etkiledikleri düşüncesini ortaya çıkarmaktadır.

Lisanslı spor yapan öğrencilerin % 28.83'ü haftada 2 antrenman yaptıklarını, % 19.82'si ise 3 antrenman yaptıklarını, bunun sonucu olarak tam dinlenemediklerini belirten öğrenci sayısı % 30.70, sakatlanma korkusu olan öğrenci sayısı ise % 36.84 tür. Bu korku kaygısı ise öğrencilerin başarısını etkilemektedir.

Lisanslı öğrencilerin % 56.13'ü lisanslı olmalarının derslerini olumlu yönde etkileyeceğini düşünürken, araştırma bulgularındaki lisanslı olmayan öğrencilerle aralarında anlamlı bir farkın olmaması derslere tam olarak gelememeleri, ders konularını derste takip edememeleri yeterli kaynaklara sahip olamamaları gibi etkenlere bağlamak yanlış olmaz.

Araştırma sonucunda lisanslı sporcu öğrencilerin lisanslı sporcu olmalarında ailelerinde lisanslı spor yapanların etkisinin olduğu düşünülmüş, bu hipotez bulgularla desteklenmemiştir. 116 lisanslı sporcu öğrencinin % 50 sinin de ailesinde spor yapan olmadığı belirtilmiştir. Aslında, lisanslı sporcu öğrencilerin faaliyetlere katılımlarında ailelerindeki lisanslı sporcuların önemli katkısı olduğu düşünülebilir. Çünkü aile bireylerinin sporla ilgili olmaları, çocukların ve gençlerin spora yönlendirilmeleri için önemli bir etkidir.

Lisanslı sporcu öğrencilerle, okullardaki öğretim elamanı ve idarecilerin bu öğrencilere karşı tutum ve davranışları arasında anlamlı bir ilişki olduğu düşünülmüş ve bu hipotez elde edilen bulgularla desteklenmiştir. Buna göre lisanslı 114 öğrenciden % 50.88 ini öğretim elamanı ve idarecilerin lisansiyer sporculuklarını iyi karşıladıklarını, % 42.98 ini normal karşıladığını belirtirken % 6.14 ü faaliyetlerinin gereksiz olarak

bulduğunu belirtmişlerdir. Bu da serbest zamanlarında herhangi bir kulüpte lisanslı olarak spor yapan öğrencilere karşı daha olumlu ve teşvik edici davranıldığını ortaya çıkarmaktadır. Çünkü sporcu lisanslı spor yapan öğrencilerin dinlenme, beslenme, eğlenme gibi ihtiyaçlarından fedakarlık yaparak kulüp faaliyetlerinde bulunmaları öğretim elamanları tarafından takdir edilmektedir.

lisanslı sporcu öğrencilerle, ortaöğretimde de sporcu olmaları arasında bir ilişki olduğu düşünülmüş ve bu hipotez elde edilen bulgularla desteklenmiştir. Buna göre lisanslı sporcu öğrencilerin % 86.96 sının ortaöğretimde lisanslı sporcu oldukları, % 13.04 ünün ise yüksek öğretimde lisanslı spor faaliyetlerine başladıklarını belirtmişlerdir. Bu da ortaöğretimde lisanslı spor yapan öğrencilerin, yüksek öğretimde de bu faaliyetlerini sürdürdüklerini göstermektedir.

Lisanslı sporcu öğrencilerle, lisanslı sporculuklarını okul sonrası devam ettirme düşünceleri arasında anlamlı bir ilişki olduğu düşünülmüş ve bu hipotez elde edilen bulgularla desteklenmiştir. Buna göre lisanslı sporcu öğrencilerden % 48.70 i devam ettireceğini belirtirken, % 15.65 i devam ettirmeyeceğini belirtmiştir. Öğrencilerden % 35.65 i ise kararsız olduklarını ifade etmişlerdir. Bu da öğrencilerin yarısından fazlasının kararsız ve lisanslı sporculuklarını devam ettirmeyeceklerini göstermektedir.

Eğitim kurumlarındaki sporcu öğrencilere başarıları oranında burs verilmesi de öğrenci başarısını arttıracaktır. Bazı özel üniversitelerin sporcu bursu vermesi başarılı sporcuları kendi üniversitelerine çekerken, bursa kaybetmek istemeyen öğrencilerin de başarısını artırdığı bilinmektedir. Çünkü üniversiteler başarılı sporcu öğrencilerin ya harçlarında indirim yapmakta, örneğin Beykent Üniversitesinde branşlarında genç ve ümit milli sporcu olan ve halen faal olarak spora devam eden veya 1. lig

takımlarında faal olarak oynayan üniversiteye kayıtlı lisans ve önlisans öğrencilerine sporcu bursu verilmektedir.¹³

Sporcu öğrencilerin bu bursu kaybetmemek için derslerinde başarılı olmaları şartı ise sporcu öğrencilerin daha fazla çalışmasına ve akademik başarısının artmasına neden olacaktır.

Sporcu öğrencilerin başarılarının karşılaştırılmasında farklı branşlar üzerine çalışmalar yapılması, bireysel sporlarla takım sporlarındaki başarıların karşılaştırılması, uygulamalı derslerle teorik derslerin karşılaştırılması gibi konularda yapılacak araştırmalarda farklı sonuçlar çıkabilir.

Ayrıca öğrencilerin yetiştikleri çevre, aile, ekonomik gelişmişlik gibi faktörlerinde okul başarısını etkileyebileceği olasılığı vardır.

Veliler ve öğrenciler için “okul mu spor mu” çelişmesini ortadan kaldıracak, okullarda başarılı performans sporcuları yetiştirecek bir eğitim yaklaşımının geliştirilmesi için Milli Eğitim Bakanlığı, Spordan Sorumlu Devlet Bakanlığı, yerel yönetimler gibi kamu yönetiminin bir çok farklı birimi ile sivil toplum kuruluşlarının işbirliği gerekmektedir.

Muğla Üniversitesindeki öğrenciler üzerinde yapılan bir çalışmada 2 ay süren egzersiz programı sonrasında egzersize katılımın depresyon ve atılganlık üzerinde olumlu etkiye sahip olduğu belirtilmiştir.¹⁴

Amerika Birleşik Devletleri’nde spor okulları arası rekabet ile teşvik edilirken, AB ülkelerinde okul – spor kulübü işbirliğine dayanan bir sistem vardır. İspanya’da tenis sporcusu yetiştirmek üzere özel eğitim programlı örgün eğitim kurumları bulunmaktadır. Başta Amerika olmak üzere bir çok ülkede başarılı sporculara eğitim bursu verilmektedir.

Ülkemizde ise eğitim sistemimiz sporcu yetiştirmeyi desteklememektedir; özel okullarda sınırlı bir çaba olmakla birlikte yetenekli gençlerimizin sporu bırakması ya da olanakları mevcutsa yurt

dışına eğitime gitmeleri gibi bir durum söz konusudur. Buna karşılık özel sektörde ve yerel yönetimlerde sporu ve genç sporcuları desteklemek eğilimi ve girişimleri vardır. Ayrıca özel girişimciler, gençlerin spor eğitimi ihtiyacını karşılamak üzere yaz aylarında spor okulları açmaktadır.¹⁵

Aslında spor yapma ile akademik başarı arasında olumlu bir ilişki vardır. Schumaker, Small ve Wood'un kendiliğinden yönelim, akademik başarı ve spora katılım adlı çalışmalarında 45 yükseköğretim öğrencisi ve sporcusu ile 40 sporcuya katılmayan kişiyi karşılaştırıldığında, sporun okul başarısında olumlu etkileri olduğu görülmüştür.¹⁶

KAYNAKLARHata! Yer işareti tanımlanmamış.

- 1-Karaküçük,S., “Rekreasyon Boş Zamanları Değerlendirme”, Bağırhan Yayınları, Ankara,1999.
- 2-Yetim, A., “Sosyoloji ve Spor”, Morpa Kültür Yayınları Ltd.Ş., İstanbul,2005.
- 3-Öztürk, F., “Toplumsal Boyutlarıyla Spor”, Bağırhan Yayınları, Ankara, 1998.
- 4-Altınok, K., “Çocuk ve Gençlerin Kötü Alışkanlıklardan Korunmasında Sporun Fayda ve Önemi” G.S.G.M.Yayınları, Ankara,1995.
- 5-G.S.G.M. Yayınları, “Çocuk ve Gençler İçin Sporun Fayda ve Önemi”, Ankara, 1998.
- 6-Kılıçgil, E., “Sosyal Çevre-Spor İlişkileri”, Bağırhan Yayınları, Ankara, 1998.

7-Şirinkan.A.,”Özel Öğretim Yöntemleri (I-II)”, Sefa Kırtasiye&Matbaa, Erzurum,2002

8-Çöndü, A., “Beden Eğitimi ve Sporda Özel Öğretim Yöntemleri”, Nobel Yayın Dağıtım, Ankara,1999.

9-Yavaş, M., İlhan, A., “Beden Eğitimi ve Sporda Özel Öğretim Yöntemleri”, Melisa Matbaacılık, Bursa, 1997.

10-Doğan, A.Ahmet,.” Beden Eğitimi ve Spor Bölümü öğrencilerinin Durumluk Kaygı Düzeyleri İle Başarıları Arasındaki İlişkileri”, Atatürk Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Dergisi, sayı 3, S-5, Erzurum,2003.

11- Sapmaz, Mustafa., “ Sporun Öğrenci Başarısı Üzerine Etkisi “, Simav,2006.

12- Memiş. Recep, “ Eğitimde Süreklilik “ Kabataş Dergisi, Sayı 6, İstanbul.

13- www.beykent.edu.tr “ Burs Yönergesi “, Madde 13.

14- Tekin, A., Tekin, G., Amman M.T., “ Serbest Zamanlarda Yapılan Egzersizin Üniversite Öğrencilerinin Depresyon ve Atılganlık Düzeylerine Etkisi “, Muğla Üniversitesi, 9. Uluslar arası Spor Bilimleri Kongresi, 3-5 Kasım 2006.

15-Schleicher, Andreas., Pupius Mike, Hallam Sheffield “ Sporda Kalite Paneli, 15. Kalite Kongresi, 21 Kasım 2006.

16- Schumaker,J.F., Small,L., Wood,J., “ Self-Concept, Academic Achivement and Athletic Participitation “ Perceptual and Motor Skills, 62,p.387-390, 1986.

TABLOLAR

Tablo 1. Öğrencilerin Yaş Gruplarına Göre Dağılımı

Yaş	n	%
17-19	23	11.50
19-21	69	34.50
21-23	56	28.00
23-25	37	18.00
25 üstü	15	7.50
Genel Toplam	200	100.00

Tablo 2. Öğrencilerin Cinsiyete Göre Dağılımı

Cinsiyet	n	%
Erkek	163	82.32
Kadın	35	17.68
Genel Toplam	198	100.

Tablo 3. Öğrencilerin Lisanslı ve Lisansız Öğrenci Dağılımı

Lisans Durumu	n	%
Lisanslı	116	58.00
Lisanssız	84	42.00
Genel Toplam	200	100.00

Tablo 4. Lisanslı Olarak Spor Yapan Öğrencilerin Haftalık Antrenman Dağılımı

Bir haftada yapılan antrenman sayısı	n	%
1 Antrenman	17	15.32
2 Antrenman	32	28.83
3 Antrenman	22	19.82
4 Antrenman	21	18.92
5 ve daha fazla	19	17.12
Genel Toplam	111	100.00

Tablo 5. Lisanslı Olarak Spor Yaparken Sakatlanan Öğrencilerin Dağılımı

Sakatlanma	n	%
Var	68	59.13
Yok	47	40.87
Genel Toplam	115	100.00

Tablo 6. Lisanslı Olarak Spor Yapan Öğrencilerin Dezavantajlarının Dağılımı

Dezavantajlar	n	%
Derslere devam edememe	12	10.53
Derslere hazırlık fırsatı bulamama	16	14.04
İmtihanlara zamanında girememe	9	7.89
Yeterince dinlenememe	35	30.70
Sakatlanma korkusu	42	36.84
Genel Toplam	114	100.00

Tablo 7. Lisanslı Olarak Spor Yapan Öğrencilerin Avantajlarının Dağılımı

Avantajlar	n	%
Bölüm derslerine yatkınlık	34	29.57
Moral rahatlığı	22	19.13
Zindelik ve sağlıklı olmak	21	18.26
Sosyal prestij ve olumlu çalışma ortamı	18	15.65
Çalışma disiplinine olumlu etkisi	20	17.39
Genel Toplam	115	100.00

Tablo 8. Tüm Öğrencilerden Lisede Sporcu Olanların Dağılımı

Lisede lisanslı spor yapanlar	n	%
Evet	100	86.96
Hayır	15	13.04
Genel Toplam	115	100.00

Tablo 9. Lisanslı Sporculuğunu Okul Sonrası Devam Ettirilip Ettirilmeyeceği ile İlgili Dağılım

Devam ettirme durumu	n	%
Evet	56	48.70
Hayır	18	15.65
Belki	41	35.65
Genel Toplam	115	100.00

Tablo 10. Öğrencilerin Lisanslı Sporcu Yaşantılarının Dağılımı

Yıl	n	%
2	13	11.40
3	13	11.40
4	10	8.77
5	12	10.53
6	13	11.40
Daha fazla	53	46.49
Genel Toplam	114	100.00

Tablo 11- Lisanslı Sporcu-Öğrenci Olmanın Derslerdeki Başarı Durumlarına Etkisinin Dağılımı

Okul başarısına etkisi	n	%
Olumlu yönde	68	59.13
Olumsuz yönde	17	14.78
Etkisiz	30	26.09
Genel Toplam	115	100.00

Tablo 12. Lisanslı Öğrencilerle Lisans Derslerindeki Başarıları Arasındaki İlişki

Öğrenciler	Okul başarısına etkisi			S.D. : 2
	Olumlu	Olumsuz	Etkisiz	
Lisanslı	68	17	29	$X^2_H : 2.85$
Lisanssız	0	0	1	$X^2_T : 5.99$
Toplam	68	17	30	115

Tablo 13. BESYO Lisanslı ve Lisanssız Öğrencilerin Akademik Başarıları Arasındaki İlişki

Okul	N	X	S.K.	t
LİSANSLI	80	58.30	10.3	p=0.05
LİSANSIZ	73	58.07	7.8	
Toplam	153	-	-	t= 0.18